

**СПРАВА «ГОЛОВКО ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF GOLOVKO v. UKRAINE)
(заява № 2053/09)**

Стислий виклад рішення від 23 січня 2020 року

У лютому 2003 року заявника було затримано за дрібне хуліганство і накладено стягнення у вигляді адміністративного арешту на строк десять діб. Згідно з твердженнями заявника, протягом часу тримання під вартою він зазнав жорстокого поводження працівників міліції з метою отримання від нього зізнавальних показань у скоєнні непов'язаного з адміністративним арештом злочину. Після написання «явки з повинною» щодо заявника було порушено кримінальну справу та допитано як обвинуваченого. Заявник неодноразово скаржився прокурору на жорстоке поводження з ним працівників міліції, проводилося декілька судово-медичних експертиз, проте кожного разу прокурор відмовляв у порушенні кримінальної справи за цими скаргами. Заявник оскаржував відмови прокуратури до суду, але безрезультатно.

Крім того, як стверджував заявник, перший його захисник був нав'язаний йому слідчим вже після надання ним своїх первинних зізнавальних показань, і лише згодом він міг вибрати захисника на власний розсуд. З огляду на наявність різних процесуальних недоліків кримінальна справа щодо заявника поверталася декілька разів на додаткове розслідування, а вирок заявнику ухвалювався двічі.

До Європейського суду заявник скаржився за статтею 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на жорстоке поводження працівників міліції та непроведення розслідування у зв'язку з цим, а також за пунктом 1 та підпунктом «с» статті 6 Конвенції на несправедливий судовий розгляд його справи та відсутність доступу до захисника.

Щодо скарг заявника за статтею 3 Конвенції Європейський суд зазначив, що неодноразове повернення справи заявника на додаткове розслідування свідчило про серйозні недоліки проведення слідства на національному рівні, оскільки твердження заявника перевірялися національними органами лише шляхом проведення дослідчих перевірок без порушення повноцінного кримінального провадження, а слідча процедура, застосована у кримінальному провадженні заявника, не відповідала принципам ефективності з огляду на те, що слідчий міг здійснювати лише обмежений перелік процесуальних дій у рамках такої процедури, а потерпілий не мав офіційного статусу. Посилаючись на свою практику у справах

щодо України, Європейський суд дійшов висновку про порушення процесуального аспекту статті 3 Конвенції.

Європейський суд не констатував порушення матеріального аспекту статті 3 Конвенції, оскільки у справі були відсутні прямі докази жорстокого поводження працівників міліції із заявником, а також відсутній причинно-наслідковий зв'язок між проблемами зі здоров'ям заявника та стверджуваним жорстоким поводженням.

Розглянувши скарги заявника за пунктом 1 та підпунктом «с» статті 6 Конвенції, Європейський суд звернув увагу, що право заявника на доступ до захисника було обмежено у зв'язку з відсутністю захисника під час першого допиту заявника та відтворення обстановки та обставин події, а також у зв'язку із затримкою доступу заявника до найнятого захисника. З огляду на те, що обставини, які могли б виправдати обмеження права заявника на правову допомогу були відсутні, а процесуальні недоліки, які виникли на стадії досудового слідства, не були виправлені під час розгляду справи судами, Європейський суд дійшов висновку про порушення пункту 1 та підпункту «с» статті 6 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною;
2. *Постановляє*, що було порушено процесуальний аспект статті 3 Конвенції;
3. *Постановляє*, що не було порушено матеріальний аспект статті 3 Конвенції;
4. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 та підпункт «с» пункту 3 статті 6 Конвенції;
5. *Постановляє*, що:
 - a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику 10 000 євро (десять тисяч) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути конвертована у валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - d) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
6. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.»